

Aan: de gemeenteraad

Vergadering: 25 maart 2019

Onderwerp: Betreft vaststelling Bomenverordening 2019,
Beleidsregel en Lijst Beschermd houtopstanden

Agendapunt:

STATUS RAADSVORSTEL

Besluit Commissie en Raad:

- vaststellen van de Bomenverordening gemeente Beesel 2019 en kennisnemen van de bijbehorende Lijst Beschermd houtopstanden en de Beleidsregel bescherming en velling van houtopstanden 2019

Samenvatting:

Gemeente Beesel vindt een gezonde, groene leefomgeving belangrijk. Bomen maken hier een essentieel onderdeel van uit. We streven naar een regelgeving waarin waardevolle bomen goed worden beschermd en er meer vrijheid en minder regelgeving voor bewoners bestaat.

De regelgeving rondom de bescherming en velling van bomen bestaat uit een samenhangend geheel van de volgende stukken:

- Lijst Beschermd houtopstanden (vaststellingsbevoegdheid College)
- Beleidsregel bescherming en velling houtopstanden (vaststellingsbevoegdheid College)
- De Bomenverordening 2019 (vaststellingsbevoegdheid Raad)

In de Bomenverordening 2019 zijn twee niveaus van bescherming opgenomen:

De houtopstanden die op de Lijst Beschermd houtopstanden staan, vallen onder een zwaarder beschermingsregime (artikel 3 en 4).

Daarnaast vallen alle gemeentelijke bomen met een diameter van 40 cm of groter op 1 meter hoogte onder een lichter beschermingsregime (artikel 5 en 6), vanuit de gedachte dat gemeentelijke bomen "gemeengoed" zijn.

Houtopstanden van particulieren kunnen juist vaker zonder vergunning worden geveld, zodat er voor bewoners meer vrijheid en minder regelgeving is (behoudens de houtopstanden op de Lijst beschermd houtopstanden).

1. Aanleiding

De aanleiding voor het herzien van de Bomenverordening 2013 van de gemeente Beesel is meerledig:

- In 2010 is er een informatiebrief aan de gemeenteraad aangegeven dat de waardevolle bomen en houtopstanden worden geïnventariseerd en omgevingsvergunningplichtig blijven. Daarnaast wordt binnen de bebouwde kom als bedoeld in artikel 4.1 Wnb (oud Boswet) juist gestreefd naar een versoepeling van de regels.
- Door de invoering van de Wet natuurbescherming in 2017 is de Bomenverordening 2013 op sommige punten niet meer actueel. Zo wordt in de Bomenverordening 2013 verwezen naar de Boswet, maar die is inmiddels opgenomen in de omvattende Wet natuurbescherming. Onder andere sluit hierdoor de Bomenverordening 2013 niet meer goed aan op de huidige wet- en regelgeving.
- Het college heeft bij de vaststelling van de Bomenverordening 2013 besloten om een Lijst op te stellen met waardevolle houtopstanden. Tijdens de inventarisatie voor het opstellen van deze Lijst bleek dat de criteria uit de Bomenverordening niet goed aansluiten bij de aanwezige waardevolle houtopstanden binnen de gemeente.
- In de huidige Bomenverordening 2013 is geen termijn opgenomen waarop deze Lijst Beschermd houtopstanden geactualiseerd moet worden.
- In de Bomenverordening 2013 zijn zowel beleidsfacetten als wettelijke regels opgenomen. De nieuwe Bomenverordening wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Het onderliggende beleid en de beleidsregel voor invulling van discretionaire bevoegdheden van het bevoegd gezag wordt dan vervolgens vastgesteld door het college B&W.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Met het actualiseren van de Bomenverordening willen we de regelgeving ook inzichtelijker maken. Daarom wordt het gehele stelsel rondom de bescherming en velling van houtopstanden in de volgende documenten vastgelegd:

- De Beleidsregel van het college voor invulling van haar bevoegdheden op grond van de Bomenverordening.
- De Lijst Beschermd houtopstanden; waar de voor de gemeente waardevolle houtopstanden zijn opgenomen volgens de criteria die zijn beschreven in de Bomenverordening 2019 en de Beleidsregel.
- De Bomenverordening; het verordenende gedeelte, dat de gemeenteraad vaststelt.

Met het actualiseren van de Bomenverordening 2013 sluiten we weer goed aan op de nieuwe wetgeving en hebben we een Bomenverordening 2019, waarin het gebruik van de Lijst Beschermd houtopstanden goed is ingebed. Dit leidt tot een goede bescherming van houtopstanden in de gemeente, die aansluit op het gebruik in de praktijk.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

De gemeente is verantwoordelijk voor een actueel en eenduidig beleid voor het beschermen en het kappen van houtopstanden. Het actualiseren van de Bomenverordening is daar een belangrijk onderdeel van. De gemeente vindt ook dat bewoners zelf hun afwegingen moeten kunnen maken die hun eigen leefomgeving betreffen. Daarom geeft de nieuwe verordening veel meer vrijheid aan particuliere eigenaren om bomen te kappen. Alleen voor de particuliere houtopstanden op de Lijst Beschermd houtopstanden hoeft dan nog een omgevingsvergunning voor het vellen te worden aangevraagd, en in een aantal specifieke situaties (zoals bij herplant en instandhoudingsplicht, bij een publieksrechtelijke overeenkomst en in het geval van hakhout).

4. Toelichting

Algemeen

Gemeente Beesel vindt een gezonde, groene leefomgeving belangrijk. Bomen maken hier een essentieel onderdeel van uit. We streven naar een regelgeving waarin waardevolle bomen goed worden beschermd en er meer vrijheid en minder regelgeving voor bewoners bestaat.

De regelgeving rondom de bescherming en kap van bomen bestaat uit een samenhangend geheel van de volgende stukken:

- Lijst Beschermd houtopstanden (vaststellingsbevoegdheid College)
- Beleidsregel bescherming en velling houtopstanden (vaststellingsbevoegdheid College)
- De Bomenverordening 2019 (vaststellingsbevoegdheid Raad)

Lijst Beschermd houtopstanden van de gemeente Beesel

De beschermwaardige houtopstanden worden opgenomen op de "Lijst Beschermd houtopstanden van de gemeente Beesel". Deze houtopstanden in de gemeente krijgen daarmee de noodzakelijke bescherming. Er zijn verschillende categorieën in de Lijst Beschermd houtopstanden.

In de Beleidsregel worden criteria voor opname van houtopstanden op deze Lijst genoemd. Een omgevingsvergunning voor velling voor deze houtopstanden kan slechts worden verleend als er sprake is van niet duurzaam te herstellen schade, ter voorkoming van letsel, zwaarwegende of algemeen maatschappelijke belangen. Of in bepaalde gevallen bij zwaarwegende individuele belangen of uitvoer van beheermaatregelen. Verder kan dit bij een slechte toekomstverwachting, maatregelen die geen regulier onderhoud zijn en voor uitvoer van een vordering ter verwijdering van de boom in het kader van artikel 5:42 BW (boom staat in de "verboden zone" tot de erfgrans).

Overige particuliere bomen

Voor het vellen van de overige particuliere bomen is geen omgevingsvergunning noodzakelijk. De gemeente vindt het belangrijk dat de regeldruk voor bewoners afneemt en vindt ook dat bewoners zelf kunnen bepalen hoe hun privé-leefomgeving er uit moet zien. Overigens blijkt ook dat in andere gemeenten waar een soortgelijke regeling is ingevoerd, dit niet leidt tot een overvloed aan bomenkap.

Overige Gemeentelijke houtopstanden

Omdat we vinden dat de gemeentelijke houtopstanden van iedereen zijn, blijft voor het vellen van deze houtopstanden een omgevingsvergunning noodzakelijk als de boom een stamdiameter heeft van 40 cm of meer, gemeten op een hoogte van 100 cm boven maaiveld. Hierbij geldt een 'nee, tenzij principe', wat betekent dat een omgevingsvergunning voor velling wordt verleend bij een slechte toekomstverwachting, onaanvaardbare overlast (onrechtmatige hinder), beheertechnische aspecten, niet duurzaam te herstellen schade of maatschappelijke belangen. Of velling is nodig om te voldoen aan een vordering in het kader van artikel 5:42 BW (boom staat in de "verboden zone" tot de erfgrans).

Werking binnen de komgrenzen en in buitengebied

De Bomenverordening geldt binnen en buiten de grenzen bebouwde kom Boswet. Door het overgangsrecht van de Wet natuurbescherming geldt deze komgrens ook onder de Wet natuurbescherming. Deze bebouwde komgrenzen zijn bepaald door de gemeenteraad Beesel en sluiten aan bij de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Deze grenzen voldoen nog steeds, waardoor ze nu niet opnieuw vastgesteld hoeven te worden. Buiten de grenzen bebouwde kom als bedoeld in artikel 4.1 onder a Wet natuurbescherming geldt het verbod van de Bomenverordening binnen tuinen en erven en bij houtopstanden die staan in zelfstandige eenheden kleiner dan 10 are of in rijen houtopstanden tot 20 bomen. Wordt buiten deze categorieën geveld, dan geldt daarvoor de meld- en herplantplicht van artikel 4.2 en 4.3 Wnb. De provincie Limburg is in die gevallen het bevoegd gezag.

- a. Financieel
Het uitvoeren van het beleid heeft geen grote gevolgen voor de financiën. Er zal mogelijk een lichte verschuiving plaatsvinden tussen de aanvragen voor particuliere bomen en gemeentelijke bomen. In 2018 waren er 12 aanvragen, waarvan er 4 gemeentelijk eigendom betroffen.
- b. Juridisch
De Bomenverordening 2019 vormt samen met de Beleidsregel en de Lijst Beschermden houtopstanden een samenhangend geheel waarmee de bescherming en velling van houtopstanden wordt geregeld. De Lijst Beschermden houtopstanden is sterk binnen de verordening verankerd. Deze houtopstanden worden beschermd met een zwaardere bescherming (artikel 3 en 4).
Daarnaast vallen alle gemeentelijke bomen met een diameter van 40 cm of groter op 1 meter hoogte onder de vergunningsplicht (artikel 5 en 6), vanuit de gedachte dat gemeentelijke bomen "gemeengoed" zijn.
Houtopstanden van particulieren kunnen juist vaker zonder vergunning worden geveld, behoudens de houtopstanden op de Lijst beschermden houtopstanden.
- c. Risico's
n.v.t.

5. Visie Blij in Beesel

In de Visie Blij in Beesel is opgenomen dat een gezonde, groene leefomgeving belangrijk is. Een actuele, heldere Bomenverordening 2019 draagt bij aan een goede bescherming van de waardevolle houtopstanden, en daarmee aan een groene leefomgeving met een hoge kwaliteit.

6. Toegankelijkheid

n.v.t.

7. Duurzaamheid

Het actualiseren van de Bomenverordening leidt tot een goede bescherming van de waardevolle houtopstanden in de gemeente en draagt hiermee bij aan een gezonde, duurzame leefomgeving.

8. Voorstel

Wij stellen voor:

- om de Bomenverordening Gemeente Beesel 2019 vast te stellen;
- en de bomenverordening 2013 in te trekken op het moment dat de Bomenverordening Gemeente Beesel 2019 in werking treedt.

Reuver, 14 februari 2019

Burgemeester en wethouders van Beesel,

secretaris,
drs. E.H.J. Janssen

burgemeester,
dr. P. Dassen-Housen

Aldus vastgesteld door de raad van Beesel in zijn openbare vergadering van 25 maart 2019

griffier,
drs. E. Apeldoorn-Feijts

voorzitter,
dr. P. Dassen-Housen

Meegezonden:

- Bomenverordening Gemeente Beesel 2019
- Toelichting Bomenverordening gemeente Beesel 2019 artikelgewijs
- Schema Lijst en Bomenverordening op hoofdlijnen
- Beleidsregel bescherming en velling houtopstanden 2019
- Lijst Beschermd houtopstanden 2019
- Lijst Beschermd houtopstanden gemeentelijke structuur 2019
- Schema toelichting lijst en bomenverordening
- Bomenverordening 2013